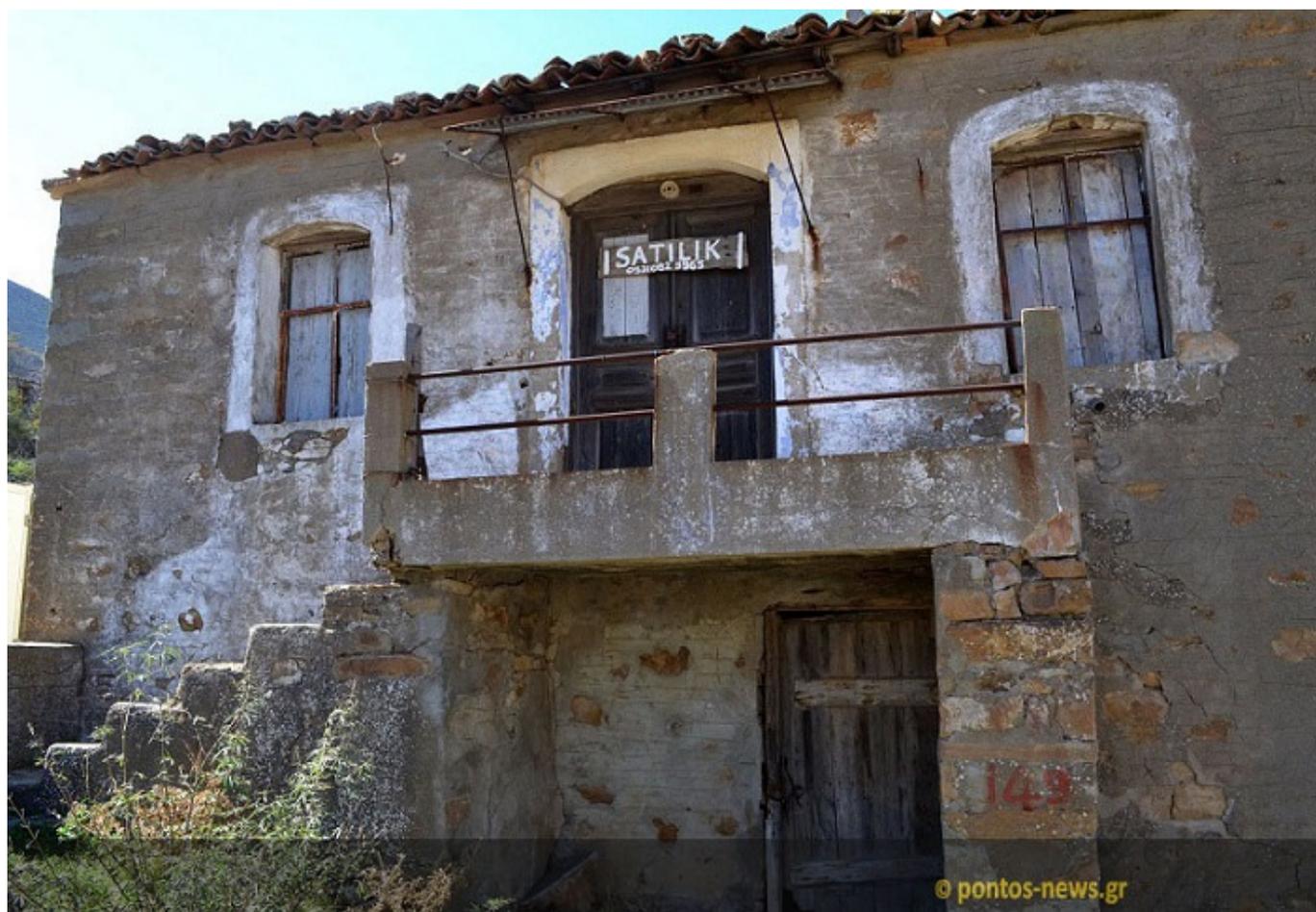

Πώς πέτυχε η Τουρκία τον αφελληνισμό της Ίμβρου και της Τενέδου

Εικόνα στο Σχοινούδι της Ίμβρου, που επιχειρούν να ανατρέψουν τα τελευταία χρόνια οι Έλληνες της Ίμβρου (φωτ.: Γεωργία Βορύλλα)

Το 1964, η Υπηρεσία Εθνικής Ασφάλειας της Τουρκίας, με την υπ' αριθμ. 35 της 27ης Μαΐου 1964 απόφαση της, θέτει σε εφαρμογή το γνωστό «Eritme Programi» ή «Πρόγραμμα Διάλυσης» (η τούρκικη λέξη «eritme» σημαίνει διάλυση, λιώσιμο, τήξη, αφομοίωση). Το Πρόγραμμα αυτό αλλά και ο τρόπος εφαρμογής του δεν ανακοινώθηκε ποτέ επισήμως στις αρχές της Ίμβρου, ακριβώς επειδή αποτελούσε κατάφωρη παραβίαση της [Συνθήκης της Λοζάνης](#).

Ο βασικός στόχος του προγράμματος ήταν ο αφελληνισμός των δύο νησιών.

Προέβλεπε, μεταξύ άλλων τα εξής:

- Απαλλοτρίωση του 90% των καλλιεργήσιμων εδαφών στην Ίμβρο.
- Ίδρυση συνοικισμών και χωριών Τούρκων εποίκων από τα βάθη της Ανατολίας στην Ίμβρο.

- Δημιουργία τεχνητού υδατοφράκτη με σκοπό την σχεδόν ολοσχερή εξαφάνιση του μεγαλύτερου ελαιώνα της Ίμβρου, βασικής πηγής εισοδήματος των κατοίκων του χωριού Άγιοι Θεόδωροι.
- Ίδρυση Ανοικτών Αγροτικών Φυλακών στο [Σχοινούδι](#), το μεγαλύτερο χωριό της Ίμβρου και τη μεταφορά σε αυτές βαρυποινιτών από την Ανατολή, οι οποίοι επιδόθηκαν σε εγκληματικές πράξεις εις βάρος των Ελλήνων κατοίκων, με την ανοχή των τουρκικών αρχών.

Το «Πρόγραμμα Διάλυσης» περιελάμβανε 27 συνολικά άρθρα, τα οποία συνοψίζονται στις ακόλουθες 5 κατευθυντήριες γραμμές:

1. Εξαναγκασμός των Ελλήνων αυτοχθόνων κατοίκων της Ίμβρου και της Τενέδου να μεταναστεύσουν, μέσω των αναγκαστικών απαλλοτριώσεων της γης, που οδήγησε σταδιακά στην ολοσχερή καταστροφή των πόρων επιβίωσής τους.
2. Κατάργηση της διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας και του μειονοτικού εκπαιδευτικού συστήματος στα δυο νησιά.
3. «Προσεκτική» επιλογή των δημοσίων υπαλλήλων που υπηρετούσαν στα δυο νησιά.
4. Ανακαίνιση όλων των παλαιών τουρκικών κτισμάτων και κατασκευή νέων, με στόχο την επιβολή της τουρκικής κουλτούρας.
5. Υιοθέτηση μέτρων για την καταστολή της λαθρεμπορίας, με απώτερο σκοπό τον έλεγχο των συναλλαγών των Ιμβρίων και Τενεδίων με την Ελλάδα.

Το πρόγραμμα αυτό τέθηκε σε εφαρμογή στις 31 Μαρτίου 1964 και σύντομα τα αποτελέσματά του κρίθηκαν από τις τουρκικές αρχές, ιδιαίτερα ικανοποιητικά. Μια δεκαετία αργότερα, ωστόσο, οι τουρκικές αρχές έκριναν ότι η συνολική αύξηση του τουρκικού πληθυσμού στο νησί δεν ήταν ικανοποιητική και αποφάσισαν την αλλαγή της μεθοδολογίας στο «Πρόγραμμα Διάλυσης», με την υπ' αριθμ. 206 απόφαση της 28ης Ιανουαρίου 1975.

Μεταξύ των νέων μέτρων ήταν και τα εξής:

- Ίδρυση αγροκτήματος τουρκικών κρατικών συμφερόντων στην Ίμβρο.
- Κλείσιμο των Ανοικτών Αγροτικών Φυλακών στο χωριό Σχοινούδι της Ίμβρου, αφού είχαν επιτελέσει το σκοπό της ύπαρξής τους (οι Έλληνες κάτοικοί του το είχαν εγκαταλείψει...).
- Δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης για τους Τούρκους εποίκους, με σκοπό την παράταση της διαμονής τους στο νησί και τη μόνιμη τελικά εγκατάστασή τους στις απαλλοτριωθείσες ελληνικές περιουσίες,
- Πλήρης εξόντωση της εναπομείνουσας, ισχυρής ακόμη, ελληνικής εμπορικής τάξης στην Ίμβρο και την Τένεδο.

Η υιοθέτηση και η εφαρμογή των συμπληρωματικών αυτών μέτρων οδήγησε στην πλήρη οικονομική, κοινωνική και πολιτισμική συρρίκνωση του ελληνισμού της Ίμβρου και της Τενέδου και -κατά συνέπεια- στη δραματική μείωση του πληθυσμού του.

Το 1974, χρονιά της Τουρκικής εισβολής στην Κύπρο, οι Έλληνες της Ίμβρου και της Τενέδου υπέστησαν διώξεις, καταστροφές, προπηλακισμούς και τρομοκρατία, με αποκορύφωμα την οριστική εκκένωση του χωριού Κάστρο στην Ίμβρο από τους κατοίκους του.

Το τουρκικό «Πρόγραμμα Διάλυσης» των Ελλήνων στην Ίμβρο και την Τένεδο είχε ως αποτέλεσμα τη μαζική φυγή 6.500 Ιμβρίων και 2.500 περίπου Τενεδίων από τις πατρογονικές τους εστίες, και τη διασπορά τους στην Ελλάδα και σε όλες σχεδόν της ηπείρους της υφελίου, Αμερική, Αφρική, Ευρώπη, Ωκεανία, προς αναζήτηση καλύτερης τύχης.

Πηγή: www.imvrosisland.org